

Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ

***Στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών
«Οργάνωση και λειτουργία αρχών ελέγχου
κυκλοφορίας των οχημάτων και άλλες διατάξεις»***

Ι. ΓΕΝΙΚΑ

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης και λειτουργίας ελέγχου κυκλοφορίας οχημάτων, ζητήματα μεταφορών, καθώς και διάφορα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών. Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο Α΄ του προς ψήφιση νομοσχεδίου ρυθμίζονται θέματα ελέγχου κυκλοφορίας των οχημάτων από Μικτά Κλιμάκια Ελέγχου (Μ.Κ.Ε.) των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με σκοπό τον έλεγχο νομιμότητας και ασφάλειας της κυκλοφορίας και των εκπομπών καυσαερίων των οχημάτων, τα της διενέργειας μεταφορών, επιβολής κυρώσεων, θέματα σχετικά με τη συγκρότηση των ανωτέρω συλλογικών οργάνων (Μ.Κ.Ε.) και την άσκηση των ελέγχων από αυτά, καθώς και τη διαδικασία είσπραξης των προστίμων και λοιπών συναφών ζητημάτων. Όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του προς ψήφιση νομοσχεδίου, τα έσοδα από την είσπραξη των προστίμων που επιβάλλονται από τα Μ.Κ.Ε. περιέρχονται κατά ποσοστό 70% στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και εξοπλισμού των συνιστώμενων Μ.Κ.Ε. ή των Κέντρων Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.), το δε υπόλοιπο 30% περιέρχεται στον κρατικό προϋπολογισμό, ως δημόσιο έσοδο (άρθρο 1 νσχ). Επίσης, προσδιορίζονται οι αρχές στις οποίες ανατίθεται ο έλεγχος εφαρμογής της νομοθεσίας για την κυκλοφορία των φορτηγών οχημάτων ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, καθορίζονται οι παραβάσεις κατά την κυκλοφορία των φορτηγών οχημάτων και οι επιβαλλόμενες διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεως των αντιστοίχων υποχρεώσεων. Παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κανονιστική πράξη των αρμοδίων κατά περίπτωση οργάνων ελέγχου, της διαδικασίας επιβολής των προ-

2

βλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων και είσπραξης των προστίμων, καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας (άρθρα 2, 3, 4 νσχ).

Ακόμη, επιβάλλεται η υποχρέωση ύπαρξης ηλεκτρονικού αναγνώσιμου σήματος σε κάθε φορτηγό όχημα δημόσιας χρήσης, το περιεχόμενο και ο τύπος του οποίου, οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία χορήγησης και ανανέωσής του και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται επίσης με κανονιστική πράξη (άρθρο 5 νσχ). Ρυθμίζονται θέματα οδήγησης φορτηγών οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, βυτιοφόρων, οχημάτων μεταφοράς υγρών καυσίμων που ανήκουν σε εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών (άρθρο 6 νσχ). Παρέχεται η δυνατότητα σε ελληνικές μεταφορικές επιχειρήσεις και σε μεμονωμένους οδικούς μεταφορείς που εκτελούν δημόσιες οδικές εμπορευματικές μεταφορές να εκμισθώνουν τα οχήματα που έχουν στην ιδιοκτησία τους σε οδηγούς, κατόχους άδειας οδήγησης αντίστοιχης κατηγορίας, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή η εν λόγω μίσθωση και η σχετική διαδικασία (άρθρα 7 - 8 νσχ). Επιτρέπεται στους ομογενείς από την Ίμβρο και Τένεδο η είσοδος και η άσκηση του επαγγέλματος του οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων (άρθρο 9 νσχ). Ορίζεται η έννοια του μισθωμένου φορτηγού οχήματος ιδιωτικής χρήσης, προβλέπεται η χορήγηση άδειας κυκλοφορίας ενός ή περισσότερων φορτηγών οχημάτων ιδιωτικής χρήσης μικτού βάρους μέχρι 4.000 kg με δικαίωμα κυκλοφορίας σε όλη την επικράτεια σε εταιρείες μισθώσεως αυτοκινήτων με την καταβολή εισφοράς, ανάλογης προς αυτή που ισχύει για όλες τις κατηγορίες φορτηγών οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, καθορίζεται η διαδικασία των εν λόγω μισθώσεων (άρθρο 10 νσχ).

Στο Κεφάλαιο Β' του προς ψήφιση νομοσχεδίου αντικαθίστανται διατάξεις του ν. 3109/2003 και προτείνεται η αύξηση του αριθμού των επιβατικών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων που τίθενται σε κυκλοφορία από ανώνυμες εταιρείες ή συνεταιρισμούς. Παρέχεται η δυνατότητα σύστασης και στις έδρες των Νομαρχιακών Διαμερισμάτων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων πειθαρχικών συμβουλίων για τον έλεγχο της τήρησης των Κανονισμών Λειτουργίας Ε.Δ.Χ. οχημάτων και την επιβολή σχετικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασής τους. Επίσης, προβλέπεται η σύσταση, με απόφαση Νομάρχου, πειθαρχικού συμβουλίου σε κάθε Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις που διαθέτουν περισσότερες από μία, και προτείνονται ρυθμίσεις σχετικά με την εκδίκαση των εκκρεμών υποθέσεων ενώπιον των Πρωτοβάθμιων και Δευτεροβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων, που έχουν συγκροτηθεί και λειτουργούν με τις ήδη ισχύουσες διατάξεις του ν. 3109/2003 (άρθρα 11- 15 νσχ).

Στο Κεφάλαιο Γ' του προτεινόμενου νομοσχεδίου αντικαθίστανται οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 570/1970 και παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών να καθορίζει, με απόφασή του, τις

περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται η αλλαγή των κύριων χαρακτηριστικών οχημάτων (άρθρο 16 νσχ). Επίσης, συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 2898/2001 και παρέχεται η δυνατότητα εκτέλεσης συγκοινωνιακού έργου από τον ΟΑΣΘ, για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων δημοτικών διαμερισμάτων ή κοινοτήτων της Θεσσαλονίκης, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 2963/2001 με σκοπό την πραγματοποίηση επενδύσεων (κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, αντικατάσταση αστικών και υπεραστικών λεωφορείων κυριότητας των ΚΤΕΛ κ.λπ. (άρθρα 16-18 νσχ), ρυθμίζονται ζητήματα τελών που έχουν θεσπισθεί υπέρ του Δημοσίου με τις διατάξεις του ν. 1350/1983 και αφορούν στον περιοδικό και τον ειδικό τεχνικό έλεγχο που διενεργούν τα Δημόσια Κ.Τ.Ε.Ο. (άρθρα 20 - 21 νσχ), συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 2669/1998 ως προς την αναπροσαρμογή με κανονιστική πράξη του προστίμου που επιβάλλεται στους επιβάτες συγκοινωνιακών μέσων οι οποίοι δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο κόμιστρο. Τέλος, ρυθμίζονται διάφορα υπαλληλικά ζητήματα και θέματα καταβολής ειδικής αποζημίωσης σε εργαζομένους του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών (άρθρα 22-24 νσχ.).

II. ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Όπως είναι γνωστό, η χερσαία μεταφορά ρυθμίζεται από τον Εμπορικό Νόμο και ειδικότερα τα άρθρα 95 έως 107 (Περί παραγγελιοδόχων μεταφορών και περί του αγωγιάτου). Επίσης, πολλά επί μέρους ζητήματα ρυθμίζονται από την εκτενή νομοθεσία όπως είναι ενδεικτικά ο ν. 3009/2003 (ΦΕΚ Α' 38/19.2.2003) σχετικά με τη ρύθμιση θεμάτων επιβατηγών δημοσίας χρήσης αυτοκινήτων και άλλες διατάξεις, το Π.Δ. 12/2004 (ΦΕΚ Α' 7) Εγκαταστάσεις με συρματοσχοίνα για τη μεταφορά προσώπων: Εναρμόνιση της Οδηγίας 2000/9/ΕΚ του ΕΚ και του Συμβουλίου της 2.3.2000 (L 106/3.5.2000). Οι διεθνείς οδικές μεταφορές διέπονται κυρίως από τους εξής νόμους: τον ν. 559/1977 περί κυρώσεως διεθνούς συμβάσεως για τη διεθνή μεταφορά εμπορευμάτων οδικώς (CMR) και του πρωτοκόλλου υπογραφής, όπως συμπληρώθηκε με τον ν. 1533/1985 "Κύρωση πρωτοκόλλου στη Σύμβαση που αφορά στο συμβόλαιο για τη διεθνή οδική μεταφορά εμπορευμάτων (CMR)", τον ν. 1020/1980 περί κυρώσεως της "Τελωνειακής Συμβάσεως περί διεθνούς μεταφοράς Εμπορευμάτων δια δελτίων TIR", τον ν. 1010/1980 "Περί ρυθμίσεως τινών θεμάτων διεθνών οδικών μεταφορών", όπως έχει τροποποιηθεί με τον ν. 2801/2000, τον ν. 1741/1987 "Κύρωση Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τη διεθνή οδική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων (ADR)", τον ν. 1959/1991 Για τις οδικές μεταφορές, όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 2801/2000, τον ν. 2006/1992 "Κύρωση Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τις διεθνείς μεταφορές ευπαθών τροφίμων και για τον ειδικό

εξοπλισμό που θα χρησιμοποιείται στις μεταφορές αυτές (ΑΤΡ)", τον ν. 2963/2001 Περί ρυθμίσεων θεμάτων επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών, τον ν. 2995/2002. Σχετικές είναι και οι Οδηγίες 2000/61/ΕΚ του ΕΚ και του Συμβουλίου της 10.10.2001 που αφορούν στην τροποποίηση της Οδηγίας 94/55/ΕΚ για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις οδικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων, και η Οδηγία 1999/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί επιβολής τελών στα βαρέα φορτηγά οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής.

Επίσης, τα εξής, κυρίως, προεδρικά διατάγματα διέπουν τα ζητήματα μεταφορών : ΠΔ. 63/1986 Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των Οδηγιών (...) για την εφαρμογή κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για ορισμένους τύπους οδικών μεταφορών εμπορευμάτων μεταξύ κρατών – μελών, ΠΔ 367/1989 Τεχνικά χαρακτηριστικά οχημάτων διεθνών μεταφορών, ΠΔ. 77/1998 Οδικά Οχήματα Κοινοτήτας, Επιτρεπόμενες Διαστάσεις. Προσαρμογή στην Οδηγία 96/53/ΕΚ του Συμβουλίου, Π.Δ. 104/1999 Όροι και προϋποθέσεις οδικής μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων. Προσαρμογή στην Οδηγία 94/55/ΕΚ (πριν από την τροποποίησή της με την Οδηγία 2000/61/ΕΚ του ΕΚ και του Συμβουλίου), όπως τροποποιήθηκε περαιτέρω σχετικά με την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών ως προς τις οδικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων, ΠΔ. 256/1999 Ενιαίες διαδικασίες στον τομέα ελέγχου των οδικών μεταφορών επικίνδυνων εμπορευμάτων - Προσαρμογή στην Οδηγία 95/50/ΕΚ, ΠΔ 346/2001 Πρόσβαση στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων και επιβατών και αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών, τίτλων κ.λπ. - Προσαρμογή στις Οδηγίες 96/26/ΕΚ και 98/76/ΕΚ του Συμβουλίου.

Σημαντικές είναι και οι ακόλουθες υπουργικές αποφάσεις: ΥΑ Γ456/οικ14606/738/00-2000 Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας για τη χορήγηση αδειών για την εκτέλεση διεθνών τακτικών λεωφορειακών γραμμών με τις χώρες της Ε.Ε., ΥΑΥΕθνΟικΜετΕπικ 3512/267/2000 (ΦΕΚ Β΄ 1351/7.11.2000) Μηχανοκίνητα οχήματα και ρυμουλκούμενα τα οποία προορίζονται για οδικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων. Προσαρμογή προς την Οδηγία 98/91/ΕΚ και την τροποποίηση της Οδηγίας 70/156/ΕΟΚ, ΑΥΕθνΟικΟικΜετΕπικ 56965/6498/3.12.2001 Τροποποίηση του π.δ. 256/1999 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 95/50/ΕΚ [...] σχετικά με την καθιέρωση ενιαίων διαδικασιών στον τομέα του ελέγχου των οδικών μεταφορών επικίνδυνων εμπορευμάτων» σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/26/ΕΚ.

2. Σχετικά με το ζήτημα της σωρευτικής επιβολής διοικητικών κυρώσεων με τις προτεινόμενες διατάξεις του νομοσχεδίου (άρθρο 1 παρ. 5 έως 8, άρθρο 4, άρθρο 7, άρθρο 23) σημειώνεται ότι, σύμφωνα με γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, οι προβλεπόμενες από τον νόμο διοικητικές ποινές, όπως είναι το πρόστιμο, η ανάκληση άδειας λειτουργίας επιχείρησης, η απαγόρευση λειτουργίας, κ.λπ., επιβάλλονται για την προστασία του γενικότερου συμφέροντος που συνίσταται εν προκειμένω στη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της διοίκησης και της συμμόρφωσης των διοικουμένων με τον νόμο. Συνέπεια αυτού είναι ότι επιβάλλονται, εφόσον διαπιστωθεί από την αρμόδια Αρχή η τυπική παράβαση, ανεξάρτητα από τη συνδρομή άλλων όρων, όπως π.χ. υπαιτιότητα του διοικουμένου, συμμετοχή τρίτων στην τέλεση της παράβασης, κ.λπ. (ΔΕΦΑθ 3255/1992, ΔιΔικ 1993 σελ. 1387, ΣτΕ Ολομ. 1442/1999 Αρμενόπουλος 51, 725 επ., βλ. επίσης εκτενώς στο θέμα αυτό, Μ. Στασινόπουλος, Ο αληθής χαρακτήρ των διοικητικών ποινών, Αρχείον Νομολογίας 1950, 90 επ., Σ. Λύτρα, Εννοια και βασική διάκριση των κυρώσεων στο ελληνικό θετικό δίκαιο, 1987 σελ. 52 επ., του ιδίου, Η έννοια των διοικητικών προστίμων και η συνταγματικότητα της επιβολής τους, 1986, σελ. 268 επ., Ι. Συμεωνίδη, Η διόγκωση της κυρωτικής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και η αμφισβήτηση της συνταγματικότητάς της, ΔιΔικ 1992, σελ. 495 επ. με εκτενείς περαιτέρω παραπομπές, βλ. επίσης Πορίσματα της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, 1969, σελ. 167 επ.). Επομένως, σε περίπτωση που γίνει δεκτή η αίτηση θεραπείας του ενδιαφερομένου σε βάρος του οποίου έχει επιβληθεί η σχετική διοικητική ποινή ή τυχόν περισσότερες διοικητικές ποινές, οι τελευταίες αίρονται αυτοδικαίως (βλ. ΣτΕ 1577/1992, 1840/1999).

3. Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου προβλέπεται ότι «Η άσκηση προσφυγής κατά της πράξης επιβολής προστίμου ενώπιον του αρμοδίου διοικητικού δικαστηρίου δεν αναστέλλει την είσπραξη του προστίμου».

Ως προς το ζήτημα της μη αναστολής εκτελέσεως της διοικητικής πράξεως επιβολής προστίμου σε βάρος των παραβατών, σημειώνονται τα εξής : Η Επιτροπή Αναστολών του ΣτΕ, με αφορμή τη διακοπή της λειτουργίας ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών που λειτουργούσαν χωρίς άδεια, δέχθηκε με την υπ' αριθ. 718/1993 απόφασή της ότι «...από το συνδυασμό του άρθρου 20 παρ. 1 Σ, που κατοχυρώνει το δικαίωμα της έννομης προστασίας από τα δικαστήρια, και του ά. 95 του Σ., που κατοχυρώνει το ένδικο μέσο της αίτησης ακυρώσεως, συνάγεται ότι ο κοινός νομοθέτης υποχρεούται να εξασφαλίζει την αξίωση για παροχή έννομης προστασίας έναντι των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών. Η προστασία δε αυτή, κατά την έννοια των πιο πάνω διατάξεων, δεν είναι μόνο η οριστική επίλυση της ένδικης διαφοράς, δηλαδή η έκδοση οριστικής απόφασης αλλά και η προσωρινή έν-

νομη προστασία, η λήψη δηλαδή του κατάλληλου μέτρου για να αποσοβηθεί η ανεπανόρθωτη βλάβη που κατά περίπτωση συνδέεται με την άμεση εκτέλεση της διοικητικής πράξης, ήτοι να αποσοβηθεί η ματαίωση του σκοπού για τον οποίο παρέχεται το ένδικο μέσο της αίτησης ακυρώσεως ...». Εξάλλου το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, με την απόφαση του υπ' αρ. 228/1992, κρίνοντας τη συνταγματικότητα της διάταξης του άρθρου 12 παρ.8 του ν. 1400/1983, όπως αντικαταστάθηκε με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 57 ν. 1943/1991, με την οποία αποκλειόταν η χορήγηση αναστολής εκτέλεσης κατά αποφάσεων περί μεταθέσεως, αποσπάσεως ή μετατάξεως υπαλλήλων η τοποθετήσεως προϊστάμενων, δέχθηκε ότι «... με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 20 του ισχύοντος Σ κατοχυρώνεται και διασφαλίζεται το δικαίωμα της δικαστικής προστασίας, δηλαδή η πλήρης ικανοποίηση των δικαιωμάτων που επικαλούνται οι διάδικοι ενώπιον του δικαστηρίου...». Επομένως, κατά το σκεπτικό της εν λόγω απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, ο κοινός νομοθέτης έχει καθήκον να εξασφαλίζει της αξίωση προς παροχή έννομης προστασίας όχι μόνο υπό τη μορφή της αυθεντικής διάγνωσης των έννομων συνεπειών της διαφοράς που άγεται ενώπιον των δικαστηρίων με την έκδοση οριστικής απόφασης, αλλά και υπό τη μορφή προληπτικού ή προσωρινού ελέγχου και λήψη του κατάλληλου μέτρου, εάν και εφόσον κατά το στάδιο που προηγείται της έκδοσης της οριστικής απόφασης υπάρχει κίνδυνος δημιουργίας πραγματικών καταστάσεων που αναιρούν ή ματαιώνουν το δικαίωμα προς δικαστική προστασία. Η ίδια απόφαση δέχθηκε περαιτέρω ότι "...η ερμηνευτική αυτή αντίληψη διαφωτίζεται και ενισχύεται και από την πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το οποίο έκρινε ότι η πλήρης αποτελεσματικότητα του κοινοτικού δικαίου θίγεται και όταν ο επιλαμβανόμενος διαφοράς ρυθμιζόμενης από το Κοινοτικό Δίκαιο δικαστής παρεμποδίζεται θεωρητικώς να διατάξει τα ασφαλιστικά μέτρα που διασφαλίζουν την πλήρη αποτελεσματικότητα της προς έκδοση δικαστικής αποφάσεως περί αναγνώρισεως των δικαιωμάτων, επίκληση των οποίων γίνεται βάσει του κοινοτικού δικαίου...» (βλ. αναλυτικά σχόλια στην απόφαση αυτή, καθώς και την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά υπ' αριθ. 11/1992 πάνω στο ίδιο θέμα σε Π. Παυλόπουλου, Εγγυήσεις του δικαιώματος δικαστικής προστασίας στο ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή 1993, σελ. 96-102, ΔιοικΕφΑθ Συμβ 30/2003, σε ΔιΔικ 2003, 203 επ., ΔιοικΕφΘεσ 11/2003 σε ΔιΔικ 2004, 248 επ. Επίσης, ως προς το ζήτημα εάν το δικαίωμα της δικαστικής προστασίας περιλαμβάνει και το δικαίωμα λήψεως ασφαλιστικών μέτρων βλ. ενδεικτικά σε Π.Δ.Δαγτόγλου, Συνταγματικό Δίκαιο - Ατομικά δικαιώματα, τ. Β', 1991 σελ. 1208 επ. με περαιτέρω εκτενείς παραπομπές, Ν. Κλαμαρή, Το δικαίωμα δικαστικής προστασίας κατά το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος 1975, 1989, σελ. 159 επ., Β. Σκουρή, Η δικαστική αναστολή εκτελέσεως των διοικητικών πράξεων, 2η

έκδ. 1986, σελ. 33 επ., και 155 επ. Βλ., επίσης, Εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί των ψηφισθέντων νομοσχεδίων , III, 1992, σελ.411-412, IV 1993, σελ.95-96).

Εν όψει των ανωτέρω, και υπό τη συγκεκριμένη γραμματική της διατύπωσης, η προτεινόμενη διάταξη είναι δυνατό να ερμηνευθεί με δύο τρόπους. Εάν μεν ο νομοθέτης σκοπεύει να αποκλείσει τη δυνατότητα να χορηγείται, με απόφαση του δικαστηρίου, αναστολή ως προς την είσπραξη του βεβαιωθέντος προστίμου, τότε έχει ενδεχομένως εφαρμογή η προαναφερθείσα νομολογία επί ανάλογων περιπτώσεων, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι συντρέχουν σε κάθε περίπτωση και οι λοιπές προϋποθέσεις, όπως είναι π.χ, το να αποδεικνύεται από τον θιγόμενο διοικούμενο η αναπότρεπτη βλάβη την οποία υφίσταται από την εκτέλεση της διοικητικής πράξεως επιβολής προστίμου σε βάρος του, κ.ο.κ. Εάν όμως η προτεινόμενη διάταξη τονίζει απλώς ότι η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλει αυτοδικαίως την είσπραξη του προστίμου, τότε θα πρέπει να είναι δυνατή – στο πλαίσιο της σύμφωνης με τα προαναφερόμενα ερμηνείας της διατάξεως – η χορήγηση της δικαστικής αναστολής είσπραξης του βεβαιωθέντος προστίμου μετά από την άσκηση του σχετικού ένδικου βοηθήματος.

Επίσης, ως προς τη διατύπωση της ίδιας διάταξης «Η άσκηση προσφυγής κατά της πράξης επιβολής προστίμου ενώπιον του αρμοδίου διοικητικού δικαστηρίου...» ειδικότερα σε ότι αφορά την παροχή δικαστικής προστασίας από αναρμόδιο δικαστήριο, σημειώνονται τα εξής: πρόσφατα, έχει επικυρωθεί πλέον και νομολογιακά η άποψη ότι προσωρινή δικαστική προστασία μπορεί να χορηγηθεί και από αναρμόδιο δικαστήριο, εν όψει της διάταξης του άρθρου 20 παρ. 1 Σ το οποίο κατοχυρώνει επίσης την αξίωση για έγκαιρη προσωρινή δικαστική προστασία έως ότου επιληφθεί το αρμόδιο δικαστήριο στο οποίο παραπέμπεται η διαφορά, εφόσον το αρμόδιο δικαστήριο αδυνατεί να επιληφθεί της αίτησης αναστολής μέχρι να παραπεμφθεί σε αυτό η κύρια υπόθεση (Επιτροπή Αναστολών ΣτΕ 204/1992, 263/1993, 458/1994, 407/1996, 618/1998, 613/1999, ΔιοικΕφΑθ 115/1999 σε Διδικ 31, 374 επ., σύμφωνα με την οποία "...δεδομένης της κατ' άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος κατοχυρώσεως του δικαιώματος έννομης προστασίας από τα Δικαστήρια, προστασία η οποία καλύπτει όχι μόνο την οριστική επίλυση της ένδικης διαφοράς αλλά και την προσωρινή έννομη προστασία, τη λήψη δηλαδή του κατάλληλου μέτρου για να αποσοβηθεί η ανεπανόρθωτη βλάβη που κατά περίπτωση συνδέεται με την άμεση εκτέλεση της διοικητικής πράξης (Επιτροπή Αναστολών ΣτΕ 507/1996, 718/1993 κ.ά.) ή δικαστικής απόφασης, ανακύπτει πλέον από το Σύνταγμα ανάγκη παροχής επίκαιρης προσωρινής προστασίας μέχρι την παραπομπή της υποθέσεως στο αρμόδιο καθ' ύλην διοικητικό δικαστήριο, αφού το τελευταίο δεν μπορεί να επιληφθεί της αιτήσεως αναστολής μέχρι να παραπεμφθεί σ' αυτό η κύρια υπόθεση....").

Όπως κρίνεται από τη νομολογία και γίνεται δεκτό ομόφωνα στη θεωρία, είναι αποτελεσματική η εν λόγω προστασία όταν "...αποτρέπει την επέλευση ανεπανόρθωτης ζημίας τον ασκούντα το ένδικο βοήθημα. Για την εξασφάλιση του σκοπού αυτού είναι αναγκαίο είτε να επισυνάπτει ο νόμος στην άσκηση του ένδικου βοηθήματος (αυτόματο) ανασταλτικό αποτέλεσμα, είτε να προβλέπει πλήρη την εξουσία του δικαστηρίου να διατάξει κατ' αίτηση του ενδιαφερομένου την αναστολή... Συνταγματικώς αναγκαίο είναι επίσης, να προβλέπει ο νόμος την κατ' αρχήν εξουσία του δικαστηρίου να διατάξει την λήψη προληπτικών ή ασφαλιστικών μέτρων ... Αυτό ισχύει κατά μείζονα λόγο για τον πλήρη αποκλεισμό του ανασταλτικού αποτελέσματος..." (Π.Δ.. Δαγτόγλου, Συνταγματικό Δίκαιο - Ατομικά Δικαιώματα Β΄, σελ. 1208 - 1209, αρ. 1523, Ε. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 1996, σελ. 542 επ., Π. Παυλόπουλου, Οριστική και προσωρινή δικαστική προστασία, Το Σύνταγμα, 1994 σελ. 536 επ. και ιδίως σελ. 541-542, σύμφωνα με τον οποίο "...όταν σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση είναι δυνατόν να επέλθει ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη των έννομων συμφερόντων του ενδιαφερομένου από την εκτέλεση διοικητικής πράξεως πριν από την έκδοση αποφάσεως (...) τότε η προαναφερόμενη απαγορευτική της αιτήσεως αναστολής διάταξη καθιστά αναποτελεσματική για τη συγκεκριμένη περίπτωση την αίτηση ακυρώσεως και η εφαρμογή της θίγει το συνταγματικό δικαίωμα της παροχής πλήρους δικαστικής προστασίας...").

Αθήνα, 20 Φεβρουαρίου 2006

Η εισηγήτρια
Αλεξάνδρα Καρέτσου
Επιστημονική Συνεργάτις

Ο προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέλιος Κουσούλης
Αν. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών